

1.10.2020

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Mari Randell

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto kaupunginkanslialle luonnoksesta Helsingin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaksi 2020 (AM-ohjelma)

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa seuraavan lausunnon luonnoksesta Helsingin asumisen ja maankäytön ohjelmaksi:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Ohjelma sisältää sekä merkittäviä määrällisiä että laadullisia tavoitteita. Ohjelmassa on määritelty 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asuntoomaisuuden kehittäminen.

Asuntotuotannon toteuttamisella on suuri vaikutus alueellisten palvelutarpeiden kehittymiseen. Asuntorakentaminen heijastuu suoraan päiväkotij- ja koulupalvelujen tarpeeseen. Määrällisenä tavoitteena on toteuttaa vuosittain 7000 asuntoa. Kaupungin kasvaessa tarvitaan lisää kasvatuksen ja koulutuksen palveluita, jotka lakisääteisesti ovat kunnan järjestettäviä.

Kasvatus ja koulutuslautakunta hyväksyi kokouksessaan 3.3.2020 suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteet.

Periaatteiden mukaan suomenkielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus jakaantuvat seitsemään yhteiseen alueeseen, jotka perustuvat pääosin kaupungin suurpiirijakoon kuitenkin siten, että itäinen ja Östersundomin suurpiiri muodostavat yhden alueen. Palveluverkkosuunnittelussa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluja ja palvelutarvetta tarkastellaan ko. suurpiiritasolla yhdessä siten, että lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta pe-

1.10.2020

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

rusopetukseen on sujuva ja että lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaate toteutuvat mahdollisimman hyvin. Lisäksi suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen muodostamalla yhteisillä alueilla tavoitellaan samanlaista palvelutarjontaa eri puolilla kaupunkia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pidetään tärkeänä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluiden toteuttamista lähipalveluna. Näiden palveluiden tulisi sijaita hyvin ja turvallisesti saavutettavilla paikoilla ja lähellä asukkaita. Myös toisen asteen ja vapaan sivistystyön palveluissa korostuu toimipisteiden hyvä saavutettavuus ja esteettömyys. Palvelutilojen toteuttaminen edellyttää, että asumisen lisäksi kaavoituksessa varaudutaan riittävään määrään y-tontteja mutta myös mahdollistetaan kiinteistöjen muunneltavuus tuleviin palvelutilatarpeisiin.

Asumista suunniteltaessa tulee varmistaa, että kasvatuksen ja koulutuksen erityisesti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelujen määrä vastaa alueen uutta asukasmäärää ja että palvelut saadaan toteutettua oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota täydennysrakentamisen vaikutukseen palveluiden järjestämisessä, joka on osoittautunut uusien alueiden palvelutarpeen arviointia ja ajoittamista haasteellisemmaksi.

Päämäärä turvata lapsiperheille kohdennettavien asuntojen määrää sekä uudis- että täydennysrakentamisalueilla nähdään hyvänä. Täydennysrakentamisalueilla se muun muassa mahdollistaa monipuolisten palvelujen ylläpidon.

Koulujen ja päiväkotien toiminnassa näyttäytyy alueellinen asuntorakenne. Nähdään, että asuntorakenteen monipuolisuus uudisalueilla sekä tasapainottaminen täydennysrakentamisen alueilla heikentää eriytymiskehitystä kaupungissa. Myös vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimystä monipuoliseen ja tasapainoiseen asukasrakenteeseen pidetään hyvänä päämääränä. Näillä molemmilla on vaikutusta lähipalveluiden järjestämiseen ja erilaisten oppimisen tavoitteiden toteuttamiseen. Huomion kiinnittäminen opiskelijoiden ja nuorten asumisen mahdollisuuksiin on tärkeää opiskelijoiden itsenäisen elämän ja vastuunoton kehittymiselle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu omalta osaltaan aktiivisesti kaupunki uudistusalueiden kehitystyöhön. Merkittävä määrä uusista palveluista kohdentuu kuitenkin kaupungin projektialueille, joiden asuntotuotannon aiheuttamaan palvelutarpeeseen tulee järjestää uusia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluita.

Asuntotuotannon aiheuttamaan palvelutarpeiden ennakointiin tarvitaan eri toimijoille yhteinen tietopohja. Tällä hetkellä Helsinki osallistuu digi-

1.10.2020

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

taalisen palveluverkkotyövälineen kehittämiseen osana VM:n hanketta. Tavoitteena on, että palvelu- ja tilaverkon suunnittelun edellyttämät tiedot kootaan yhteen tietokantaan, jolloin kaikilla osapuolilla on saatavilla kootusti tietoja kaavoituksesta, asuntorakentamisesta, väestömuutoksista, tiedot nykyisistä tiloista ja kapasiteetista, tonteista ja investointisuunnitelmista.

Riittävät ja oikea-aikaiset kasvatuksen ja koulutuksen palvelut lisäävät alueiden vetovoimaa rakennuttajille mutta erityisesti asukkaille.

Kaupunginkanslia on pyytänyt 20.9.2020 mennessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Helsingin asumisen ja maankäytön ohjelmaan. Lausuntopyyntöstä on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristön toimialalta, kulttuuri ja vapaa-ajan toimialalta sekä sosiaali- ja terveystoimialalta.

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Liisa Pohjolainen
kasvatuksen ja koulutuksen
toimialajohtaja

Jakelu

Kaupunginkanslia